

De eerste kennismaking met naar zichzelf verwijzende zinnen en met zichzelf inventariserende zinnen (zinnen die de letters waaruit ze bestaan plus de gebruikte aantallen noemen) gaat terug naar de columns 'Metamagical Themas' van Douglas Hofstadter. Deze columns werden in de jaren 1981-1983 van de vorige eeuw gepubliceerd in het blad Scientific American. Daarnaast waren de artikelen van Rudy Kousbroek en Lee Sallows

(zie: http://en.wikipedia.org/wiki/Pangram#Self-enumerating_pangrams
[http://gonno.nl/In Quest of a Pangram.htm](http://gonno.nl/In_Quest_of_a_Pangram.htm))

erg stimulerend om zelf iets met pangrams te gaan doen.

Het duurde nog tot begin jaren negentig, toen de eerste pc met hard disk voor thuisgebruik beschikbaar kwam, dat de experimenten met een Fortran(!)-programma startten om een pangram te genereren. Het eerste daarmee gemaakte pangram (rond 1992) maakte melding van de gebruikte PC, van de Nederlandse fabrikant Tulip:.

dit op een tulip computer gemaakte pangram
telt op de kop af zeven a's, één b , drie c's, zes d's,
negenenveertig e's, zes f's, negen g's, twee h's,
eenentwintig i's, vier j's, drie k's, vier l's,
vier m's, vijfentwintig n's, vijf o's, zeven p's, een q,
tien r's, zesentwintig s's, achttien t's, drie u's,
elf v's, vijf w's, een x , een y en zeven z's.

Van tijd tot tijd, meestal met jarenlange pauzes ertussen, werd het Pangram-programma weer van stal gehaald, wat aangepast, waarna weer een nieuw pangram werd gemaakt. Bijvoorbeeld eentje met de signatuur van de maker erin verwerkt:

dit door gonno leendertse gemaakte pangram
telt precies negen a's, een b, vier c's, acht d's,
zesenveertig e's, zeven f's, elf g's, drie h's,
tweeëntwintig i's, vijf j's, twee k's, vijf l's,
drie m's, vijfentwintig n's, vijf o's, drie p's, een q,
twaalf r's, vierentwintig s'en, twintig t's, een u,
negen v's, acht w's, een x, een y en drie z's

Na een lange stilte werd er eentje 'op bestelling' gemaakt, voor een prijsvraag van NWT waarbij gevraagd was een zin te maken die zijn eigen telling van letters bevatte en wel van de vorm zoveel a, zoveel b, etc. (dus met de letters in het enkelvoud).

deze door gonno leendertse voor natuurwetenschap
& techniek gemaakte zin telt exact:
twaalf a, een b, zes c, zeven d,
tweeënvijftig e, zeven f, acht g, vijf h,
twaalf i, een j, drie k, vijf l,
twee m, zesentwintig n, zeven o, twee p, een q,
acht r, zes s, drieëntwintig t, drie u,
negen v, tien w , twee x , een y, vijf ij en negen z.

N.B. ij beschouwd als 1 letter, ook de y komt voor !!

Pas zeer recent ontdekte ik het werk van Eric Wassenaar:

<http://www.fatrazie.com/EWnumgram.html>